

TORONTAI

Ara 1 Dia	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilicyeva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara 1 Dia
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Dalmácia készülődik a királyi pár fogadtatására.

Beograd, szept. 17.

Susákról jelentik: A királyi pár még e hónap folyamán hivatalos látogatásokat tesz Dalmáciában. Tengerparti útja során programba vette Susak felkeresését is, ahová a Karagyorgye gőzösön fog érkezni. A „Karagyorgye” jelenleg Králicán horgonyzik és a királyi párt dalmáciai útján mindvégig viszi. A gőzöst több katonai hajóegység fogja kísélni Susakon nagy előkészületeket

tesznek a felséges vendégek fogadtatására.

Lázás készülődések előzik meg Dubrovnikban is a királyi pár érkezését. A polgárság köréből bizottság alakult, amely a város feldisznítésének munkáját intézi. A dubrovnikai fogadtatás az előkészületek után itélve rendkívül impozáns lesz. A királyi pár dubrovnikai tartózkodását szeptember huszonötödikére vagy huszonhatodikára tervezik

Október elsejéig tart a szélcsend a politikában.

Beograd, szept. 17.

Napok óta az ország közvéleményének figyelme a cetinjai ünnepek felé terelődött. Beogradban a politikai életben teljes szélcsend következett be. A klubok üresek, még a kávéházakból is eltűntek a politikusok táborának döntő és kevésbé befolyásos tagjai. Valamennyien utra keltek, hogy résztvegyenek a Njegos hamvainak elszállítása körüli nagy ünnepeken. Október hatodikáig, hetedikéig, ilyenformán előreláthatólag tartós, megszakítás

nélküli szélcsend áll be a politikai életben.

A mai nap folyamán elutazott Beogradból Davidovity Ljuba és Jovity Riszta demokrata országgyűlési képviselő, akikhez Szarajevóban csatlakozni fog Mehmed Spaho és Hrasnica, a muzulmán-párt megbízásából. A demokrata-párt központi bizottsága ma délelőtt Davidovity elutazása előtt még a pártvezér részvétele mellett ülést tartott, amelyen megbeszélte a legsürgősebb belső ügyeket.

Az agrárreform új irányelvei.

Beograd, szept. 17.

Néhány nap mulva fontos értekezletet hív össze Radics Pávle agrárreformminiszter. Az értekezleten, amelybe a két kormányalkotó

párt központi vezetőit is bevonják, megbeszélnek az agrárreform új irányelveit és megtárgyalják a földbirtokok fakultatív megvételének ügyét

A népszövetség politikai bizottsága elvetette Apponyi kisebbségi javaslatát.

Megsürgették a bizottságok munkáját.

Genf, szept. 17.

A népszövetség második bizottságában Loucheur, Magyarország pénzügyi ujjáépüléséről beszélt. Magyarország pénzügyileg lassankint teljesen talpra áll — mondotta — a szanalás gyorsan és súlyosabb zökkenők nélkül halad. Szükségesnek tartja azonban, hogy Magyarország új kereskedelmi szerződéseket kössön és különösen a szomszéd államokkal gazdasági kapcsolatot keressen, amellyel nemcsak az ország, hanem egész Kelet-Európa céljait szolgálja.

A politikai bizottságban Benes csehszlovák külügyminiszter Apponyi Albert gróf legutóbbi javaslatai ellen

beszélt. Különösen azt az indítványt ellenezte, hogy a kisebbségek a népszövetség döntését megfellebbezhessék a hágai nemzetközi döntő bírósághoz. Az ülés Benes felszólalása után, a csehszlovák külügyminiszter javaslatának megfelelően, elvetette Apponyi Albert gróf előterjesztését.

A népszövetség teljes ülésének előke közölte a tagokkal, hogy e héten előreláthatólag már nem lesz több gyűlés, mert a bizottságok nem terjesztettek elő elegendő tárgyalási anyagot. Egyidejűleg megsürgette a bizottságokat, hogy a tárgyalás alatt lévő kérdések vitáját lehetőleg e hét végéig fejezzék be.

A trónörökös selcei tartózkodása.

Beograd, szept. 17.

Selcéről jelentik: Petar trónörökös, Miss Dell angol nevelőnője társaságában még mindig a dalmáciai Selcen tartózkodik. A kis trónörökös egészséges színben van, állandóan jókedvű és láthatólag jól érzi magát. Naponta autókirándulásra viszik, ami nagyon megnyerte a tetszését.

Dimitrie pátriarka utazása.

Beograd, szept. 17.

Podgoricáról jelentik: Dimitrie pátriarka Petyen keresztül ma Podgoricára érkezett, ahonnan holnap folytatja útját Cetinje felé. A pátriarka ugyanabban a házban szállott meg, ahol 1915-ben a nagy vissza vonulás alkalmával lakott.

A conaughti herceg nem akar magyar király lenni.

Wien, szept. 17.

Londoni jelentések alapján az utóbbi hetekben a közép-európai sajtó többször foglalkozott avval a hírrel, hogy az angol kormány a conaughti herceget akarja a magyar trónra ültetni. Egy osztrák grófnő a napokban találkozott a conaughti herceggel és hosszabb beszélgetést folytatott vele, amelyről mostan egy bécsi lap hasábjain részletesen beszámol. A grófnő megkérdezte a herceget, hogy mi az igazság magyar trónpretendensi tervéből. A herceg erre a következőket felelte: — Nem törődöm az európai királyságok betöltésének kérdésével és nem pályázom a magyar trónra sem. Egyáltalán nincsenek uralkodói ambícióim.

A herceg, aki szenvedélyes vadász, ezután afrikai kalandjáról kezdett mesélni és politikai természetű nyilatkozatot a fenti mondatokon kívül nem volt hajlandó tenni.

TÖZSDE

Szeptember 17.

Beograd. Amsterdam —, Berlin 1339, Bécs 794, Budapest —, Bukarest 2725, Genf 1087, London 263, Milánó 230 50, Newyork 55-25, Páris 266 —, Prága 167-75.

Zürich. Berlin 123 30, Budapest 72 60, Newyork 518, Milánó 25 03³/₄, Prága 1535, Wien 73 —, Varsó 88, Szófia 377, Bukarest —, Beograd 922¹/₂, London 2511¹/₈, Páris 2440.

Budapest. Buza 382¹/₂, rozs 265, takarmányárpa 290, sórárpa 360, zab 250, korpá 190, tengeri 285.

Napi kérdések.

Ha a jelek nem csalnak: a radikális-párt és Radicsék szövetsége tartósnak ígérkezik és ez a meg egyezés nem csak a napi politika szempontjából nagy horderejű, hanem az állam belső megerősödését és a külföld előtti megbecsülését is szolgálja. Minden állam annál biztosabban halad a konszolidáció útján, mennél kevesebbre tudja redukálni a megoldandó belső problémák számát, más szóval: mennél több ily problémát tud megoldani, úgy hogy e megoldással gyarapítja a boldog polgárok számát. A Radicsékkal való meg egyezés után, a nagy kérdés eliminálása folytán, testvéri szózáttal és testvéri érzéssel most már a kisebbségek fele lehetne fordulni. És megkérdeznünk tőlük: Testvérek fáj-e valami? Ha a két egymásfelé kinyújtott kéz meleg szorításban egyszer összetalálkozik: bizalom és megbecsülés fakad ez összetalálkozás nyomán. Talán holnap, talán holnapután, de ennek az időnek is el kell jönnie.

Pasity memoárjainak megírására készülődik. Van-e államférfi Európában, akinek több tapasztalata, gazdagabb élete és súlyosabb mondani valója lehetne, mint Pasitynak? Ma napság egymás után jelennek meg hadvezérek és államférfiak emlékiratai, de mit jelentenek mindezek az irások Pasity elkészítendő emlékei mellett? Konceptióban, tehetségben, sikeres aktivitásban Pasity egy emberöltőnél hosszabb ideig az első között áll és ma egy hatalmas, átfogó munka után — helyesebben: aközben — a mindent átélő bölcs bigadtságával tud beszámolni Európa újabb történetéről, amelynek kialakulásában a sors neki is oly nagy szerepet juttatott.

A Népszövetség új leszerelési világkonferenciát készül összehívni. Hiszen bizonyos, hogy az emberiség egyik legszebb almával foglalkozik a Népszövetség, de ennek a jelentésnek van egy kis szépséghibája. Akkor érkezik ugyanis, amikor egy másik jelentés arról számol be, hogy a franciák áttörték a riffsabil-frontot és hogy Szíriában is megindul a francia offenzíva. Többek között ezért is indokolt, a régi rezignációval megállapítani azt, hogy a világ béke egyelőre szép, szivárványos álom marad, míg a való életben az eszmével szemben továbbra is a fegyveré lesz a döntés joga. De azért mégis csak örülni kell annak, hogy a leszerelés kérdése nem kerül le a napirendről. Mert eddig nem akadt bölcs, aki a világtörténelem titkos rugóit feltedezte volna és hátha a hívők mély vágya és reményeége egyszer mégis oszlasra bírja a sűrű éjszakát?...

Rádiókoncert.

London, Berlin, Róma hangversenyét hallgattuk Beeskereken.

Beeskerek, szept. 17.

Néhány éve, hogy a rádió szerepéhez jutott a gyakorlati életben helyesebben, hogy a régtől fogva kísértő nagy eszme megvalósításának olyan stádiumába került, hogy a közhasználat szolgálatába szegődött. Évtizedek lelkiismeretes munkája eredményezte a mai rádiókészülékeket, amelyekről kétségtelesen pompás összetételük és használhatóságuk dacára, mégis napról napra hallunk lebecsülő vagy legalább is teljes elismerést nélkülöző bírálatokat.

Rossz grammofon — mondják le-sújtóan ajkbiggyesztve. — Egyelőre még nem élvezhető.

Utólag bevalljuk, kissé félve mentünk el a Volta r. t. most felszerelt új rádió-készülékének bemutatójára. A korábbi vélemények befolyása csakhamar eltompult, majd elveszett, hogy helyet engedjen új nézetünknek, amely néhány perc alatt, szinte varázsütésre átalakult, feltétlen behódolássá, dicséretté.

A pompás kis készülékbe néhány pillanat alatt bekapcsolódtunk. A társaság egyik tagja, aki most először nyult a készülékhez percek alatt úgy kezelte, mintha régi ki-próbált készüléket állítana be. Tisztán, csengőn, mintha a szomszéd teremből szólana, zongora hangokat hozott az antenna. A legfinomabb nűanszig, mindent finoman, precízen érzékeltetett meg a készülék. A lepkekönyvedtségu piano, pianiszsimók, mintha lehetet szárnyakon érkeztek volna, a lágy futamok a simogató trillák, tökéletes hatást váltottak ki. A fortek, a crescendok erőteljes ütemei semmit sem vesztek a mérőledeken keresztül. A hangok nyomában, a hatás szinte önkéntelen rabsága alatt, elénk rajzolódik a vakítóan fehér billentyűsor, amint végigsiklik rajta a művész vagy virtuóz mesteri keze. Róma adta a hangversenyt.

Néhány pompás zongorasám meghallgatása után egy berlini kabaré komikusán kacagtunk, aki néhány pompás villamos trefával szerepelt épen műsoron. Egy londoni színház esti műsorából ragadtunk ki egy részletet, amelyben a drámai főhős Albion fia örök hűségéről biztosította az asszonyt. Lohengrin nászindulóját egy bécsi zenekar nagyszerű együttese interpretálta, majd átcsaptunk Rómára, hogy az operából merítsünk frissítőt.

Később jazz-bandot kívánt a társaság egyik tagja — nosza rajta, két perc és máris felvette készülékünk a londoni jazz-band hanghulámait. Végül híreket szomjaztunk és meghallgattuk a berlini hírközpontnak a legújabb sporteseményekről szóló beszámolóját.

Sehol semmi zavar. Tisztán hallottunk minden hangot, semmi egybefolyás, zugás, melléközej. Ha helyenkint bele is zökkent, ezt tisztán

Radics Szeptán az SHS-bolgár közeledésről.

Olasz újságírók előtt nyilatkozott a horvát pártvezér.

Genf, szept. 17.

Radics Szeptán az SHS állam népszövetségi kiküldötte ma az olasz sajtó képviselőit fogadta, akik előtt a Cankov bolgár miniszterelnökkel megkezdett tárgyalások felől nyilatkozott Radics kijelentette, hogy Cankov az SHS államhoz való közeledés híve, de ezt komoly formában főleg most vallja, amióta a szerb-horvát megegyezés megtörtént. Bulgária — mondotta —

engedett zárkózottságából és hajlandó őszinte kapcsolatokat keresni az SHS állammal, amely készséggel elfogadja a feléje nyújtott baráti kezét. Jugoszlávia minden szomszédjával jó viszonyban akar élni és ezt kívánja Bulgáriával szemben is. Erre nézve történnék most az első lépések.

Radics különben igen jó benyomást tett az olasz újságírókra.

Olaszország külön tárgyalta a biztonságról Németországgal.

Páris, szept. 17.

A „Journal de Debats” írja, hogy Németország és Olaszország között a biztonsági paktum ügyében külön bizalmas tárgyalások folytak. Abból a körülményből, hogy Mussolini ezt mindannyiszor gondosan elhallgatta, diplomáciai körökben arra következtetnek, hogy a kormányelnök csak meg akart ismerkedni azokkal az elvekkkel, amelyek mellett szó lehet Olaszország támogatásáról Németország keleti határának rendezésénél.

Angol lapok jelentése szerint Olaszország bejelentette részvételét a Németországgal folytatandó biztonsági tárgyalásokon, ami ugy Angliában, mint Franciaországban nagy örömet keltett. Az angol lapok megegyeznek abban, hogy Mussolini nem vesz részt személyesen az értekezleten, hanem csak „megfigyelővel” képviselteti Olaszországot, ezzel az olasz kormány kivonja magát a közös akcióból és más önálló megoldást keres.

tára a készülék kezelőjének gyakorlatlansága eredményezte.

A pompás készülék az upesti Egyesült Izzólampa és Villamosság R. T. (Tungsram) készítménye, mely telefongyárában külön rádió-osztályt létesített. Szakemberek két éven keresztül kizárólag a készülék tökéletesítésén dolgoztak. Addig nem volt termelés, amíg mai formájában el nem készült az első készülék, amelyre arra hivatottak rá nem mondták, hogy ime megvan a tökéletes, a használható pompás rádió készülék. Csak amikor a szakértői vélemény is úgy taláta, hogy a készülék csakugyan elsőrendű teljesítmény, kezdtek meg a gyártást. Ezekből a tökéletesített, nagyszerűen bevált készülékekből kapott a beeskereki „Volta”-cég és azt a napokban rutinta be egy kisebb társaság előtt. Értesülésünk szerint mindössze négy és fél ezer dinár egy teljesen felszerelt apparátus.

Ha figyelembe vesszük, egy francia újságíró nemrégiben megjelent cikkét, melyben arról ír, hogy Abd el Krim palotájában harminc rádiót szerelt fel és hogy szabad óráiban ezeken keresztül keres lelki felfrissülést a művelt Európa hangversenytérmeiből felfogott zeneművészetből, akkor kétségtelessen látszik, hogy nálunk is, a télen annyira szürke és művészetileg eseménytelen hónapokban sokan lesznek, akik lelki kapcsolatot keresnek a nyugati nagyvárosokkal a technika legújabb csodáján, a rádióon keresztül.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Közvetlen telefonvonal Beeskerek és Noviszád között.

Beeskerek, szept. 17.

A noviszádi posta technikai osztálya most készül el a beeskerek-noviszádi direkt vonal munkálataival. A vezeték Noviszádtól Zsablján keresztül a Tiszáig és a Tiszától Beeskerekig már teljesen készen van, holnap délelőtt 10 óráig elkészülnek a két part közötti vezetékek kifizetésével, amelyet 28 méter magas oszlopokon keresztül fognak athuzni a Tisza fölött.

A próbabeszélgetés Noviszád és Zsablj között már megtörténtek, még pedig kifogástalan sikerrel, úgy szintén Beeskerektől a Tiszáig is. Azután következik majd a próbabeszélgetés Noviszád és Beeskerek között, úgy hogy a postaigazgatóság reméli, hogy a vonalat már szombaton átadhatja a forgalomnak.

A noviszád—beeskereki közvetlen telefonvonal a két város gazdasági forgalma szempontjából igen nagy fontossággal bír. Eddig tudvalevőleg csak Titelen keresztül közvetett kapcsolással lehetett telefonon érintkezniük Noviszáddal, ami igen nehézkes és hosszadalmas volt. Most végre ez a nehézség is megszűnik, ami a két város kereskedelmi kapcsolatának kiépítését bizonyára igen előnyösen fogja befolyásolni.

A demokrata-párt értekezlete.

Beograd, szept. 17.

A mai nap egyetlen politikai eseménye a demokrata-párt központi vezetőségének konferenciája, amelyen belügyekben határoztak. Az ülésen — értesülésünk szerint — főleg az agitáció kérdésével foglalkoztak és úgy döntöttek, hogy a képviselőket kerületeikbe küldik a párt programjának hathatós propagálása céljából.

HIREK

— szept. 17.

A főispán Beeskereken. Alekszjevity Mita beográdi kerületi főispán ma hivatalos ügyben Beeskerekre érkezik.

A beeskereki szerb nőegylet ünnepe. A helybeli szerb nőegylet folyó hó 21-ikén, hétfőn görög keleti Kisasszony-napján ünneplő véd-szentjének napját, az ugynevezett szláváját. A véd-szent ünnepe az idén is kegyeletes módon ülik meg, délelőtt istentisztelet lesz utána pedig tizenegy órakor víz- és kalács-szentelés a görög keleti hitközség nagytermében.

Jégeső Alibunáron. Alibunáron tegnap délután jégeső pusztított, amely különösen a szőlőkben óriási károkat okozott. A diónagságu jégdarabok rengeteg ablakot is bevertek.

Újév 5686. Péntek este kezdődik zsidó polgártársaink újévi ünnepe, mely két napig tart. Az istentiszteletek sorrendje a következő: I. nap: Péntek este 6 órakor; szombat: reggeli ima 6 órakor, a Tóra kivétele fél 9 órakor, hitszónoklat fél 10 és Muszáfima negyed 11 órakor. II. nap: Szombat este fél 7 órakor; vasárnap: reggeli ima 6 órakor, a Tóra kivétele fél 9, a Sófar harsnása fél 10, Muszáfima háromnegyed 10 órakor kezdődik — A Jóm Kipurra szóló Maskirt már lehet előjegyezni az irodában.

Vonatkiskilás Boszniában. Szarajevóból jelentik: Szarajevó közelében a Szemizovác és Ivancsity közötti keskenyáganyu vasut vonalán tegnap kiskilás történt. Egy teher-vonat mozdonya és hét teherkocsija kiugrott egy éles fordulónál a sínből és egy mély árokba zuhant. A mozdony és a vasuti kocsik pozdorjává törtek. A mozdonyvezetőnek és a fűtőnek sikerült az utolsó pillanatban kiugrania a halálvonalból és így elkerülték a biztos halált.

Kommunista propagandát folytatótt egy szarajevói orvos. Szarajevóból jelentik: A szarajevói rendőrségnek tudomására jutott, hogy a városban kommunista propagandát folytatnak. A névtelen feljelentés alapján házkutatást tartottak dr. Zsivkovity Lyubomir szarajevói orvos, az állami kórház asszisztensének lakásán, ahol kompromittáló anyagot foglaltak le. Zsivkovityot letartóztatták.

Felhívás. A budai Szent Imre kollégium f. évi november hó elején ünneplő alapításának huszonöt éves évfordulóját. Erre az alkalomra emlékművet készített, melyen megörökíti a világháboruban hősi halált halt, volt növendékeit. Az igazgató-ság felkéri a világháboruban elesett vagy a harcúterén szerzett betegség következtében elhunyt, volt növendékeinek hozzátartozóit, hogy róluk rövid életrajzot készítsenek, melyben jelöljék meg a csapatbeosztást, rangfokozatot, az elhalálozás helyét, idejét és körülményeit és azt f. évi október hó 15 ig a budai Szent Imre kollégium igazgatóságához (Budapest, I. Horthy Miklós ut 17. sz.) eljuttatni sziveskedjenek.

*** Szüretimulatság.** Folyó hó 19 én este 8 órai kezdettel a „Zöld vadászhoz” címzet vendéglőben szüretimulatság, szépségverseny világposta s konfettiesatával egybekötött táncot rendez a tulajdonos, ahol jó italok, valamint ételekről gondoskodik s számos látogatást kér *Bába János* vendéglős.

Pribicevity Boszniában. Beogradból jelentik: Pribicevity Szvetozár független demokrata pártvezér tegnap Boszanszkipetrováca népgyűlést hívott össze, amelyen nagy politikai beszámolót tartott.

Operaestély. Konstantin Rosko-Tomilin, a zagrebi opera elsőrangú énekese 19-én, szombaton a Kaszinóban egy elsőrendűen összeállított műsoru operaestélyt ad. Műsorán Faust, Toska, Cavalleria, Reticana, Werther, Aida, Rigoletto, Bajazzók stb. áriái szerepelnek, amelyeket a művész a szerepek jelmezében énekel végig. A zongorakíséretet Opermann Sztaniszlav, Beeskerek közönségének kedvelt művésze látja el. Előadás után tánc lesz. Rosko-Tomilin ez alkalommal először mutatja be énekművészetét Beeskerek közönségének. Beograd, Split, Ljubljana és a többi város, ahol megfordult, tüntető szeretettel és lelkesedéssel fogadták. A siker nálunk — hol oly ritkán hallunk komoly művészetet — bizonyára szintén nem fog elmaradni. A jegyek Dojkovity és Petrovacski könyvkereskedésében kaphatók 40, 25 és 15 dinár áron.

A „Torontál” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

Letartóztatott kommunista agitátor Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatott egy Juhász Pál nevű kommunista agitátort, aki moszkvai megbizatással Budapestre jött, hogy itt egy radikális irányzatú szociálista pártot alakítson. Juhász beható tárgyalásokat folytatott Vági Istvánnal, a disszidens szociálista pártvezérrel, akivel az új párt megalkotására szerződést is kötött. A nyomozás folyik.

* **Dragutinovity—Bogdanov szerb nyelvkurzusára** a beiratás még folyik október 1-ig. (Jelentkezni lehet minden este 6—7 óra között a gimnáziumban, földszint I. ajtó balra).

Páratlan kedvezményt kap ötvenezer dináros tüzbiztosítás formájában, ha egy évre előfizet a „Torontál”-ra.

* **Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete** rőfősáru osztályát felosztja és az árut mélyen leszállított árak mellett nem tagoknak is eladja.

* **Szépén butorozott különbeláratu két ágyas szoba kiadó.** Cím a kiadóhivatalban.

Ne taveszse el a címet! A Keller-féle cukrászda, ahol a legjobb és legízletesebb sütemények, torták és cukorkakülönlegességek kaphatók a Car Dusanova (Váraljai) utca 31. sz. alatt van, a lutheránus templommal szemben. Esküvőkre és más ünnepi alkalmakra megrendelések felvételnek előnyös áron.

* **1000 pár klotcipő érkezett fekete és barna színben, könnyebb és elegánsabb, mint az eddigi közkedvelt bársonycipők, párja csak 99 dinár.**

Bata

* **299 dinár a női lakcipő és bármely színű elegáns antilopcipő BATA-nál.**

Benes pártot változtat.

Prága, szept. 17.

A Pravu Lidu jelenti, hogy Benes a népszövetség ülészakának befejezte után kiválik a nemzeti szociálista pártból és az

újólág megalakuló nemzeti munkapárt kötelékébe lép be. A nemzeti munkapárt teljesen új program alapján kezdi meg a működését.

Általános védkötelezettség Szovjetországban.

London, szept. 17.

Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa elfogadta az általános védkötelezettségről szóló javaslatot. A tervezet szerint az oroszországi hadkötelesek három csoportba tartoznak.

A tizenkilenc-huszonegy éves férfiak, katonai szolgálatra való alkal-

masságuk kimondása esetén egy hónapi kiképzésre vonulnak be.

A második csoportba kerülnek a huszonkét, huszonhárom és huszonnégy évesek, ugyanannyi szolgálati idővel, mint az első korosztálybeliek.

A huszonöt és az ennél idősebbek sorából regrutálódnak a tartalékosok. A korhatárt még nem állapították meg véglegesen.

Az én adóreformtervezetem.

II.

Az én tervezetem mellett mind ezen előző cikkemben jelzett munkákra nincs szükség. Kényelmesen fogja elvégezni a jegyző maga ezen kész kataszter kezelését; az adó előírása, amely egy jegyzékben fog történni, mely főkönyvül is szolgál, — továbbá az adó behajtása különös gondot nem fog okozni, évenként egy néhány napi vagy heti munka teljesen elegendő lesz. Főkönyvi lezárási hátralékok nem lesznek, pótadók kivetések nem lesznek és így a jegyző az eddigi rengeteg adómunkálatoktól felszabadulna, elhet valódi hivatásának, a közigazgatásnak és a laosság ügyes-bajos dolgai lelkiismeretes elintézésének.

Másodsorban: mennyi munkát ad a mai kivetési rendszer a redukált pénzügyigazgatóságok tisztí karának! A kincstári előadók éveken át csak javaslatokat készítenek: III. oszt. kereseti adó, jövedelmi adó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójavaslátokat, kivetik a IV. oszt. kereseti adót és tőkekamatadót, felülvizsgálják a föld, ház és álljöv. pótdadó kivetéseket. Ha a javaslatokkal készek, előadói a különböző adókövető és adófelszámolási, valamint közigazgatási bizottságoknak.

Fellebbezéseket készítenek és elintézik, hoznak határozatokat, ellenőrzik a községek munkáját és az adóbehajtást. Lehetséges ez?! Csoda-e ha minden lassan megy és az egész vonalon nagy a hátramaradás? Fellebbezési hatóságok már évek óta nem működnek, a panaszok évekig elintézetlenül hevernek.

És mindez mégis milyen óriási pénzbe kerül. Napidíjak, utiköltségek, rendkívüli munkaadók és a méregdrága nyomtatványok megint csak felemésztik a kivetett adók jó nagy százalékát és azért mégis minden adóhatóság tele van el nem intézhető hátralékkal.

És az ilyen tulterhelt tisztviselőtől lehet-e alapos munkát elvárni? Különösen, amikor az előadók legnagyobb része nem ismeri a helyi viszonyokat. Innen van az, hogy a

pénzügyminisztérium előszobái hangosak az adózó felek panaszaitól. Deputációk adják egymásnak a kilincseket és bizony sokszor a kincstár sincs megelégedve az eredménnyel és új adókövetést rendel el. Kezddik azután az új kivetés, új munkával, új költséggel.

És végre harmadsorban itt vannak az adókövető- és adófelszámolási bizottságok. Mennyi munka, mennyi költség, napidíj és utiköltség címén és mennyi drága nyomtatvány. És az eredmény? Sem a fél, sem a kincstár nincsen megelégedve. Nem csoda.

Hónapokon keresztül üléseznek és munkájuk legtöbbször meddő, mert sohasem találják el a valódi állapotot. Vagy a fél vagy a kincstár nincs megelégedve és a vége panasz mindkét oldalról. Garmadaszámra adódnak be a panaszok és az adófelszámolási bizottságok nem ülnek össze. Beeskerekben pl. egy és fél év előtt volt III. oszt. kereseti adókövetés és a felszámolási bizottság mai napig sem ült össze. A panaszok ott hevernek elintézetlenül. És ha majd összeül, ki fogja ezen panaszokra megtenni a javaslatokat, a redukált és más munkával tulhalmozott pénzügyigazgatóság tisztikarából?

Az eredmény tehát itt is meddő lesz és mennyi költség, mennyi munka, mennyi nyomtatvány. Megint a kivetett adó egynéhány százaléka reá megy a pénzügyi adminisztráció ezen tényezőinek eltartására.

Azután jön csak a közigazgatási bíróság mint utolsó fórum, sok adónemre nézve a közigazgatási bizottság mint közbeneső fórum stb.

És ha most mindezen munkával és költséggel szembeállítjuk az én adótervezetem költségeit, meglátjuk mindjárt azt az óriási előnyt, amelyet ezen tervezet mellett, adózó és állam egyaránt élvez.

Nem kell adókövető és adófelszámolási bizottság, nem kell az a rengeteg nyomtatvány, nem kell a jegyzőnek kizárólag az adómunkálatokkal foglalkozni és velük állandóan hátralekban maradni, mindazt elvégzi a jövedelem- és vagyonszámolási egyszerűen és pontosan, úgy hogy alig lesz panasz, fellebbezés vagy felszámolás.

Művészet

Sztojánovity—Opermann hangversenye.

Zenei ünnepe volt az este a beeskerek hangversenyközönségnek. A legnagyobb jugoszláv zenepoéta, Sztojánovity Péter részesített bennünket abban a szerencsében, hogy őt hallgathassuk. Nem pusztán szórakozás, nem esztétikai élvezet csupán, a Sztojánovity Péter hegedűjátéka, sokkal több annál, zenedagógiai iskola a hallgatónak s magasabb rendű misszió az előadónak. Határjelző állomás ez, a ködös napok után egy zenei faklya. Hiréből régen ismerjük Sztojánovity Pétert, ugys mint előadót, még inkább mint zeneszerzőt. Tegnap este még jobban megismertük, még jobban megszerettük. Nagy sikerében méltó segítő társa volt Opermann Sztaniszláv ismert beeskerek zongoraművésze, aki különösen két önálló számával megérdemelt elismerést aratott. Dicséretére szolgál, hogy tökéletesen, művészi produkált — úgy érezte a közönség.

Dvorzsak Sonatinejával nyitotta meg Sztojánovity mester az estét, melyet a hallhatatlan Mendelsohn hegedűhangversenye követett. Vieuxtemps: Reverie és Polonaise-ja gyönyörködtette ezután a közönséget, melyet szintén Sztojánovity művészi játéka érzékeltetett meg. A mester két utolsó száma két hegedűszerzeménye volt. A Scherzo és a Slavische Klänge. Mindkettő mesteri kompozíció, lélekből eredő művészettel előadva.

Opermann Sztaniszláv Bach Andatájával szerepelt a műsoron. Az öreg leipzigzi kántor hatalmas szelleme kelt ki azokból a csodásan nemes hangokból, amelyeket a mester zongorájából kicsalt. Liszt XIX. Rapsodiájának művészi előadásával csak betetőzte nagy erkölcsi sikerét, melyet méltán kiérdemelt.

A közönség azzal az érzéssel hagyta el a kereskedelmi akadémia nagytermét, hogy nemeset, fenségest, művészt hallott, olyant, amelyben ritkán van része.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy

teasüteményeim

ismét kaphatók a szokott bevásárlási helyeken is 1998

Pentz Károly cukrász :: Car Dusanova ul. 3

Sok évi irodai gyakorlattal bíró

tisztviselő

ki jól beszél szerbül, németül és magyarul, megfelelő állást keres.

Cím a Torontál kiadóhivatalban

50.000 dinár tüzbiztosítást ingyen kap, ha egy évre előfizet a „Torontál”-ra.

Orient Bioskop

Csütörtök, szept. 17 én 5, 7 és 9 órákor
Péntek, szept. 18-án, 5, 7 és 9 órákor
Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A fertőből a csillagokig

Szerelmi dráma Páris éjjeli sferájából
6 felvonásban.
A főszerepben:
Manzini, az olasz szépség.

Egy használt szürke télibunda

macskabéléssel, opposun sálgallérral jutányos áron eladó.
Megtekinthető: Horváth szücsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Iskolázató szülők figyelmébe!

Óriási választékban patentharisnyák, bakfiharisnyák, zsebkendők, törülközők, sálak, gyapjumellények. Ezenkívül nagy választék női- és férfiharisnyákban és mindennemű rövidáru cikkekben a legolcsóbb napi áron. — 1913
Klein Jenő fiókja, Alekszandrova (Fő) u. 12., volt Trébity-helyiség.

Megérkezett a modern favágógépem.

Elvállalok jutányos árban favágást és aprítást Tisztviselőknek, nyugdíjasoknak díjmentséssel. Bejelentések a „Vojvodina” kávéházban Jonye-nál, Wilhelm cipész vagy Giljum lisztkereskedő üzletében. 1978

Egy használt, jókarban levő. 750 kg-os

mérleg

megvételre kerestetik.

Ud. Julia Levi i Sinovi V. Bečkerek
Telefon 361. — 1986 — Telefon 361.

Ezek a legolcsóbb húsárak Becskerekén

Marhahus, elsőrendű	— — —	18—20	dinár
Sertéshus	— — —	20—24	„
Birkahus	— — —	14—16	„
Szalonna, zsirnak való	— — —	20	„
Zsir	— — —	24	„

Kerschner Imre, mészáros és hentes, Vel. Becskerek
Zsitni trg (Buzatér), Miletityeva (Temesvári) utca. 1972

Az őszi szezon reklámárai a „Páva”-cégnél

Crep de chine, jó minőségű méterenként **65**

Mintázott foulard-selyem méterenként **120**

Férfi double-szövetek minden színben, nagy választék **135**

Lodenszövet, 100 cm széles méterenként **20**

Sifon, 80 cm széles, kapható minden mennyiségben, m-je **9**

Nagy választék barchendekben, velour szövetekben, férfiszövetekben, paplanclottokban és kész paplanokban, zefrek és vásznakban minden színben és minden szélességben, matrácgrádliban, szőnyegekben stb. stb.

Velizar S. Paunovity

rőfös- és divatárkereskedés Velikibecskek, Alekszandrova (Fő) utca, 1985

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obilnica (Zápolya) u. 7. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.